

Avfallskvarnar tar hand om matavfall i Malmö

Malmö stad har drivit ett pilotprojekt där man installerat köksavloppskvarnar som en lätthanterlig metod för att ta hand om matrester. Kvarnarna har visat sig vara ett effektivt sätt ta vara på det organiska hushållsavfallet för att producera biogas.

Inför satsningen på att visa upp hållbarhetslösningar på bomässan Bo01 ville Malmö stad prova nya lösningar även för sopsortering. Staden sökte och fick år 2000 bidrag från det lokala investeringsprogrammet, LIP, för ett försök med avfallskvarnar.

POSITIVA EFFEKTER PÅ MILJÖ OCH EKONOMI

Projektet var i första hand ett pilotprojekt avsett att prova en ny lösning. Därför är det svårt att sätta siffror på både den miljömässiga och den ekonomiska nyttan. Men det är uppenbart att det finns miljömässiga och ekonomiska vinster med avfallskvarnar.

- Systemet producerar 0,9–4,9 m³ biogas/lägenhet och år, att jämföra med 0,6–1,8 m³/lägenhet och år för vanlig sopsortering.
- Biogasen används för att producera el och värme, vilket sänker CO₂-utsläppen.
- Matavfallskvarnen har för många boende fungerat som en katalysator för det personliga miljötänkandet.
- Kvaliteten på det organiska materialet har varit hög. Det behöver ingen efterbehandling eller bearbetning för att kunna användas för biogasproduktion, vilket är kostnadsbesparande.

GENOMFÖRANDE

I samarbete med byggherrarna installerade kommunen avfallskvarnar i köken i 200 av bostäderna inom Bo01-området.

Foto: Nicklas Rudolfell/VA Syd

Kvarnarna är stora som en större termos och installerades under diskbänken. På grund av risken för läckage till redan belastade vattendrag ville kommunen inte ha ut mer organiska partiklar i avloppssystemet. Därför drogs separata ledningar från kvarnen. Ledningarna går till en uppsamlingstank under marken utanför huset.

I tanken sjunker det malda matavfallet till botten medan vattnet rinner vidare till avloppsledningarna. En slamsugbil suger upp det samlade matavfallet och transporterar det till det lokala reningsverket där det rötas och producerar biogas.

Byggherrarna fick själva installera och sköta kvarnarna och de ledningar som behövdes i sina byggnader. Det kommunägda VA-bolaget VA Syd installerade och sköter tankar och tömning, och tar hand om avfallsslurryn.

VA Syd har börjat erbjuda kvarnar som ett alternativ för sortering av matavfall i exploateringsområden i Malmö.

Det var ursprungligen tänkt att man i ett annat projekt skulle utvinna och använda näringsämnen i rötningsresterna, men det projektet har inte genomförts.

POTENTIAL OCH FRAMTIDA NYTTA

För matavfall finns miljömål om att öka den biologiska behandlingen. Avfallskvarnar kan ge en rationell hantering av organiskt avfall, som ersätter behovet av avfallstransporter. Matavfall blir biogas som är en viktig del i samhällets omställning från fossila till förnybara bränslen.

Biogas producerad på avfall och restprodukter har flera fördelar. Det eliminerar ett avfallshanteringsproblem med möjliga negativa effekter på miljön och produktionen skapar inte konflikter om användning av mark för att exempelvis producera livsmedel.

VARFÖR ETT GOTT EXEMPEL

Projektet har gett kunskap om hur det är lämpligt att utforma framtida system för utsortering av organiskt avfall. Tekniken att använda en uppsamlingstank för det malda avfallet är innovativ.

Projektet har visat att samarbete över traditionella organisationsgränser gör det lättare att sätta igång och driva projekt av denna typ.

Andra kommuner har visat intresse för systemet.

MER INFORMATION

Kontakt:
Henrik Aspegren, VA Syd,
040-635 01 78, henrik.aspegren@vasyd.se

Entreprenörer/utförare:
Avfallskvarnarna installerades av Uson Marine AB.
Deltagande byggherrar var MKB, JM bygg och HSB.
Mycket av arbetet är relativt rutinmässigt VVS-arbete.

Projektet på webben:
www.ekostaden.se
www.malmo.se

Mer information om Goda exempel:
www.naturvardsverket.se/godaexempel
www.naturvardsverket.se/mir

FAKTA

LIP Malmö, Bo 01 2000
Åtgärd 6
Miljöinvestering: 2 mkr
Bidrag: 1 mkr

